

ΤΑΜΕΙΟ ΕΓΓΥΟΔΟΣΙΑΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ

Συχνές Ερωτήσεις

1. Ποιος είναι ο σκοπός του Προϊόντος αναφορικά με την Καινοτομία;

Η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας **καινοτόμων** επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στην αγορά, με σκοπό την εφαρμογή ενός ή περισσότερων τύπων καινοτομίας, όπως καινοτομίες προϊόντων ή διαδικασίας.

2. Τι θεωρούμε «Καινοτομία»;

Η ελάχιστη απαίτηση προκειμένου να θεωρήσουμε κάτι ως «καινοτόμο» για μία επιχείρηση είναι: ένα προϊόν, μία διαδικασία, μία μέθοδος marketing ή η οργανωτική μονάδα να είναι νέα ή σημαντικά βελτιωμένα για την επιχείρηση.

3. Ποιοι είναι οι 4 τύποι Καινοτομίας;

- i. Καινοτομίες Προϊόντων
- ii. Καινοτομίες Διαδικασίας
- iii. Καινοτομίες Marketing
- iv. Οργανωτικές Καινοτομίες

4. Η Δανειακή Σύμβαση τι αφορά;

Η δανειακή σύμβαση θα αφορά επενδυτικό πλάνο (business plan), το οποίο περιλαμβάνει επενδύσεις σε ενσώματα ή άυλα πάγια περιουσιακά στοιχεία και **κεφάλαιο κίνησης** το οποίο είναι απαραίτητο για την ολοκλήρωση του κατατεθειμένου επενδυτικού σχεδίου. Με μία κοινή δανειακή σύμβαση είναι δυνατό να χρηματοδοτηθούν είτε αμιγώς επενδυτικές δαπάνες είτε συνδυασμός επενδυτικών δαπανών με κεφάλαια κίνησης εφόσον πιστοποιούνται ως δαπάνες καινοτομίας και όπως αυτές θα περιλαμβάνονται στο επενδυτικό πλάνο.

5. Παρέχεται η δυνατότητα περιόδου χάριτος;

Στην περίοδο της 10ετούς διάρκειας του δανείου, συμπεριλαμβάνεται και η περίοδος χάριτος, η οποία ορίζεται από 1 έως 3 έτη.

6. Από πότε ισχύει η Εγγύηση;

Η εγγύηση αρχίζει να ισχύει από την ημερομηνία της πρώτης εκταμίευσης του δανείου.

7. Τι σημαίνει εγγυοδοσία;

Αν δεν πληρώσει ο πιστούχος το δάνειο του, το Ταμείο Εγγυοδοσίας Καινοτομίας καλύπτει το συμφωνημένο ποσοστό (%) του ανεξόφλητου δανείου. Ο πιστούχος συνεχίζει και φέρει την απόλυτη ευθύνη για την ορθή αποπληρωμή του δανείου του.

8. Ποια είναι τα κριτήρια επιλεξιμότητας επιχειρήσεων;

Επιχειρήσεις¹, οι οποίες:

- Είναι Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις (ορισμός MME (Παράρτημα I του ΕΚ 651/2014) κάθε νομικής μορφής.
- Έχουν συσταθεί έως και το χρόνο υποβολής αίτησης χρηματοδότησης στο ΠΣΚΕ.

¹ Επιχείρηση θεωρείται κάθε οντότητα, ανεξάρτητα από τη νομική της μορφή που ασκεί οικονομική δραστηριότητα. Σε αυτήν περιλαμβάνονται ειδικότερα αυτοαπασχολούμενα άτομα και οικογενειακές επιχειρήσεις, που ασκούν βιοτεχνική ή άλλη δραστηριότητα, καθώς και προσωπικές εταιρείες ή ενώσεις προσώπων, που ασκούν τακτικά μια οικονομική δραστηριότητα

- Πληρούν τις προϋποθέσεις του αρ. 1 (Κεφάλαιο Ι) του Καν. (ΕΕ) 651/2014.
- Δεν θεωρούνται Προβληματικές Επιχειρήσεις, (υπό την έννοια του άρθρου 1 παρ. 4 και του σημείου 18 του άρθρου 2 του Κανονισμού 651/2014, όπως εκάστοτε ισχύουν), κατά τη στιγμή της χορήγησης της ενίσχυσης (σε επίπεδο ενιαίας/δεδομένης επιχείρησης).
- Δεν έχουν υπαχθεί σε συλλογική πτωχευτική διαδικασία και δεν πληρούν τις προϋποθέσεις του Ν.4738/2020, όπως εκάστοτε ισχύει.
- Τηρούν διπλογραφικά βιβλία κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης στην τράπεζα.
- Δεν πρέπει να έχουν ενταχθεί σε συλλογική διαδικασία αφερεγγυότητας βάσει του εθνικού δικαίου και να μην έχουν λάβει ενίσχυση διάσωσης ή ενίσχυση αναδιάρθρωσης ή να μην έχουν κηρυχθεί σε αναγκαστική διαχείριση από τους πιστωτές.
- Κρίνονται πιστοληπτικά αποδεκτές σύμφωνα με την ισχύουσα πιστωτική πολιτική και τις εσωτερικές διαδικασίες των πιστωτικών ιδρυμάτων, που μετέχουν στο ταμείο.
- Είναι τραπεζικά ενήμερες (έχουν οφειλή < 90 ημερών) κατά την ημερομηνία της αίτησης.
- Δεν συντρέχουν λόγοι αποκλεισμού του άρθρου 40 του νόμου 4488/17 (Α 137/139/17), όπως ισχύει.
- Δεν εκκρεμεί εντολή ανάκτησης προηγούμενης παράνομης και ασύμβατης κρατικής ενίσχυσης βάση απόφασης ΕΕ ή ΔΕΕ.
- Εάν έχουν ενταχθεί σε προγράμματα της ΕΑΤ (πρώην ΕΤΕΑΝ) που έληξαν ή βρίσκονται σε ισχύ και δεν έχουν εμφανίσει δυσμενή συναλλακτική συμπεριφορά στην αποπληρωμή των οφειλών τους (καταγγελία δανείου ή ληξιπρόθεσμες οφειλές για διάστημα μεγαλύτερο των 90 ημερών) ή έχουν εμφανίσει δυσμενή συναλλακτική συμπεριφορά (καταγγελία δανείου) αλλά έχουν εξοφλήσει πλήρως τις οφειλές τους πριν την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης ή εφόσον πρόκειται για πρόγραμμα εγγυοδοσίας, δεν έχει καταβληθεί το ποσό οφειλής εγγύησης από πλευράς της ΕΑΤ ή εφόσον έχει βεβαιωθεί η εν λόγω οφειλή στην αρμόδια Δ.Ο.Υ., αυτή έχει ενταχθεί σε καθεστώς ρύθμισης, η οποία συνεχίζει να είναι σε ισχύ κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης.
- Παρουσιάζουν καινοτόμο χαρακτήρα και καλύπτουν τις προϋποθέσεις συμμετοχής – κριτήρια αξιολόγησης καινοτομίας με την αποδεδειγμένη εκπλήρωση (απαραίτητα δικαιολογητικά ή επιχειρηματικό σχέδιο) **τουλάχιστον ενός (1) κριτηρίου** (ως κατωτέρω ερώτηση).

9. Ποια είναι τα 12 Κριτήρια Καινοτομίας βάσει των οποίων χαρακτηρίζεται μια επιχείρηση ως επιλέξιμη;

1. Επιχείρηση εγγεγραμμένη στο μητρώο του **Elevate Greece**, κατά την ημερομηνία υποβολής Αίτησης Δανείου προς το τραπεζικό ίδρυμα.
2. Επιχείρηση που έχει ενισχυθεί στο παρελθόν από προγράμματα στήριξης έρευνας καινοτομίας και τεχνολογικής ανάπτυξης και προγράμματα της ενιαίας δράσης κρατικών ενισχύσεων ερευνητικών έργων όπως π.χ. το «ερευνώ – δημιουργώ-καινοτομώ» ή και το «Συνεργατικοί σχηματισμοί καινοτομίας».
3. Επιχείρηση που επιβεβαιώνει μέσω της υποβολής επιχειρηματικού σχεδίου (Business plan), ότι το ποσό του δανείου θα χρησιμοποιηθεί για να επενδύσει στην παραγωγή ή την ανάπτυξη νέων ή ουσιαδώς βελτιωμένων προϊόντων, διαδικασιών ή υπηρεσιών που είναι καινοτόμες.
4. Απόδειξη μέσω παράθεσης οικονομικών στοιχείων που προσκομίζονται, ότι δραστηριοποιείται σε μια αγορά για λιγότερο από 12 χρόνια (πριν την ημερομηνία αίτησης Δανείου προς το τραπεζικό ίδρυμα), μετά την πρώτη εμπορική πώλησή της (θα αποδεικνύεται μέσω οικονομικών στοιχείων, ισολογισμών, αποδεικτικών εγγράφων κ.λπ. προς τα τραπεζικά ιδρύματα) και με μια μέση ετήσια ενδογενή

ανάπτυξη σε ΕΜΕ ή σε κύκλο εργασιών μεγαλύτερη από 20% κατ'έτος, για μια περίοδο τριών ετών.

5. Απόδειξη ότι οι δαπάνες σε έρευνα και καινοτομία αντιπροσωπεύουν τουλάχιστον το 5% των συνολικών λειτουργικών δαπανών, σε τουλάχιστον ένα από τα τρία προηγούμενα έτη (πριν την ημερομηνία αίτησης Δανείου προς το τραπεζικό ίδρυμα).
6. Επιβεβαίωση μέσω της παράθεσης Business plan ότι αναλαμβάνει να δαπανήσει ένα ποσό τουλάχιστον ίσο με το 80% του ποσού με το οποίο θα χρηματοδοτηθεί σε δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας.
7. Απόδειξη ότι έχουν επίσημα χορηγηθεί στο Δικαιούχο επιδοτήσεις, δάνεια ή εγγυήσεις από παρεμφερή Ευρωπαϊκά Προγράμματα έρευνας και καινοτομίας ή μέσω των λοιπών οργάνων των Προγραμμάτων αυτών ή μέσω περιφερειακών, εθνικών προγραμμάτων υποστήριξης της έρευνας και καινοτομίας κατά τη διάρκεια των τελευταίων τριάντα έξι (36) μηνών (πριν την ημερομηνία αίτησης Δανείου προς το τραπεζικό ίδρυμα).
8. Απόδειξη ότι στο Δικαιούχο έχει απονεμηθεί βραβείο έρευνας και καινοτομίας κατά τους τελευταίους είκοσι τέσσερις (24) μήνες (πριν την ημερομηνία αίτησης Δανείου προς το τραπεζικό ίδρυμα), από ένα θεσμικό όργανο της ΕΕ ή φορέα της ΕΕ.
9. Απόδειξη ότι ο Δικαιούχος έχει καταχωρήσει τουλάχιστον ένα τεχνολογικό δικαίωμα (όπως διπλώματα ευρεσιτεχνίας, δικαίωμα σχεδιασμού, πνευματικά δικαιώματα λογισμικού κ.α.) κατά τους τελευταίους είκοσι τέσσερις (24) μήνες (πριν την ημερομηνία αίτησης Δανείου προς το τραπεζικό ίδρυμα).
10. Απόδειξη ότι ο Δικαιούχος έχει λάβει μια επένδυση κατά τους τελευταίους είκοσι τέσσερις (24) μήνες (πριν την ημερομηνία αίτησης Δανείου προς το τραπεζικό ίδρυμα) από έναν επενδυτή επιχειρηματικών κεφαλαίων (Venture Capital) ή από έναν επιχειρηματικό άγγελο (Business Angel).
11. Απόδειξη ότι ο Δικαιούχος έχει πραγματοποιήσει εντός των τελευταίων 3 ετών (πριν την ημερομηνία αίτησης Δανείου προς το τραπεζικό ίδρυμα), δαπάνες έρευνας και καινοτομίας (ανεξαρτήτως ύψους) από εθνικούς ή περιφερειακούς φορείς ή οργανισμούς για την ενεργοποίηση και άλλων εταιριών να επενδύσουν σε έρευνα και καινοτομία με τις εξής προϋποθέσεις:
 - I. Οι φορείς δεν συνδέονται με την Τράπεζα ή τον πελάτη
 - II. Η χρηματοδότηση καλύπτει δαπάνες βάσει επιχειρηματικού σχεδίου
 - III. Οι δαπάνες δεν έχουν χρηματοδοτηθεί από τους προαναφερόμενους φορείς
12. Απόδειξη ότι η επιχείρηση έχει χαρακτηριστεί κατά τους τελευταίους 36 μήνες «Καινοτόμος Επιχείρηση» από την Ε.Ε. ή από εθνικούς ή περιφερειακούς φορείς υπό την προϋπόθεση ότι:
 - I. Ο προσδιορισμός στηρίζεται σε δημοσιοποιημένα κριτήρια
 - II. Ο φορέας δεν συνδέεται με την Τράπεζα ή τον πελάτη
 - III. Η χρηματοδότηση καλύπτει δαπάνες βάσει επιχειρηματικού σχεδίου.

ΠΡΟΣΟΧΗ: Στην αίτηση για συμμετοχή στο πρόγραμμα, θα πρέπει να καταγραφεί το κριτήριο καινοτομίας το οποίο η εταιρεία πληροί και για αυτό το λόγο θεωρείται επιλέξιμη.

10. Επιτρέπεται η Πρόωρη Εξόφληση Δανείου;

Επιτρέπεται η πρόωρη μερική ή ολική αποπληρωμή του δανείου χωρίς καμία ποινή ή άλλη επιβάρυνση. Σε περίπτωση όμως πρόωρης μερικής / ολικής αποπληρωμής και κατά τη διαδικασία ελέγχου, προκειμένου η επιχείρηση να λάβει το ποσοστό επιχορήγησης, το ποσό της αποπληρωμής θα είναι μικρότερο πάντα από το ποσό της επιχορήγησης.

11. Ποιες είναι οι επιλέξιμες Δαπάνες για τις οποίες μπορεί μια επιχείρηση να χρηματοδοτηθεί;

Οι επιλέξιμες δαπάνες για τις οποίες, μία επιχείρηση θα μπορεί να χρηματοδοτηθεί, πρέπει να έχουν περιγραφεί στο επιχειρηματικό σχέδιο υλοποίησης (Business Plan) το οποίο θα καταθέσει η επιχείρηση στο Τραπεζικό Ίδρυμα. Όλες οι δαπάνες, θα πρέπει, να σχετίζονται με την καινοτομία έμμεσα ή άμεσα και την υλοποίηση αυτής (προϊόν ή υπηρεσία). Επιπρόσθετα θεωρούνται επιλέξιμες οι δαπάνες που σχετίζονται με την παραπάνω περιγραφή και αφορούν:

- ✓ ΦΠΑ
- ✓ Επενδυτικές Δαπάνες που περιγράφονται στο επενδυτικό πλάνο της επιχείρησης και σχετίζονται με τον εμπορικό και συναλλακτικό κύκλο και την επέκταση/ανάπτυξη της επιχείρησης
- ✓ Δαπάνες Προμηθευτών
- ✓ Εκπαίδευση και Αμοιβές Προσωπικού για τις ανάγκες υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου
- ✓ Εργοδοτικές Εισφορές
- ✓ Αμοιβές Τρίτων
- ✓ Ενοίκια
- ✓ Αναλώσιμα που αφορούν την συγκεκριμένη επενδυτική πρόταση
- ✓ Κεφάλαιο κίνησης για ενίσχυση των λειτουργικών δαπανών της επιχείρησης, σχετιζόμενες πάντα με το επενδυτικό πλάνο που έχει κατατεθεί και αφορούν και δαπάνες σε έρευνα και καινοτομία πάντα βάσει παραστατικών τιμολογίων
- ✓ Δαπάνες marketing

12. Μπορούν να εξοφληθούν «προηγούμενα» τιμολόγια προμηθευτών;

Παραστατικά τιμολογίων προμηθευτών που αφορούν στην υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου της επιχείρησης, μπορούν να χρηματοδοτηθούν εφόσον είναι επί πιστώσει και έχουν εκδοθεί ακόμα και δμήνες νωρίτερα από την ημερομηνία της αίτησης συμμετοχής στο πρόγραμμα. Σε περίπτωση που μέρος αυτών των τιμολογίων έχει εξοφληθεί, το υπόλοιπο ανεξόφλητο κομμάτι θα λάβει χρηματοδότηση και θα εξοφληθεί εξ' ολοκλήρου. Η πληρωμή αυτού του είδους των τιμολογίων θα γίνεται απευθείας στον εκδότη του τιμολογίου. Τιμολόγια τα οποία είναι ήδη εξοφλημένα δε μπορούν να ενταχθούν στο πρόγραμμα.

Τιμολόγια τα οποία έχουν εξοφληθεί από ίδια διαθέσιμα, μετά την ημερομηνία αίτησης χρηματοδότησης στην Τράπεζα, και πριν την πρώτη εκταμίευση, χρηματοδοτούνται κανονικά και το προϊόν της εκταμίευσης πιστώνεται από την Τράπεζα στον λογαριασμό όψεως του Δανειολήπτη.

13. Τα δάνεια αυτά μπορούν να αναχρηματοδοτήσουν ή να αποπληρώσουν μέρος ή το σύνολο άλλων υφιστάμενων δανείων;

Όχι.

14. Ποια είναι τα έξοδα αξιολόγησης αιτήματος του Πελάτη;

Η εκάστοτε τιμολογιακή πολιτική της Τράπεζας δεν μπορεί να ξεπερνά στο σύνολο το 0,5% του ποσού χρηματοδότησης έχοντας ως ανώτατο όριο το ποσό των €1.200.

15. Τι εξασφαλίσεις μπορεί να ζητήσει η Τράπεζα από την Επιχείρηση;

- Για ποσά μέχρι €50.000 λαμβάνονται μόνο ενοχικές εξασφαλίσεις.
- Για ποσά άνω των € 50.000 δύναται η Τράπεζα να ζητήσει πρόσθετες καλύψεις (ενοχικές ή/και εμπράγματα εξασφαλίσεις) στο βαθμό που δικαιολογείται δεδομένης της Εγγύησης.

Εάν ληφθούν εμπράγματα εξασφαλίσεις δεν μπορούν να ξεπερνούν το 20% του δανείου.

16. Ποιες επιχειρήσεις δεν μπορούν να λάβουν μέρος στο πρόγραμμα:

A) ΜΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Δεν είναι επιλέξιμες επιχειρηματικές δραστηριότητες που εξαιρεί ο Καν. (ΕΕ) αριθ. 2831/2023 (De Minimis). Ειδικότερα:

Δεν είναι επιλέξιμες επιχειρηματικές δραστηριότητες που εξαιρεί ο Καν. (ΕΕ) αριθ. 2831/2023 (De Minimis) και ειδικότερα:

1. τις ενισχύσεις προς επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην πρωτογενή παραγωγή προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας
2. τις ενισχύσεις προς επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στη μεταποίηση και την εμπορία προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, εφόσον το ποσό της ενίσχυσης καθορίζεται με βάση την τιμή ή την ποσότητα των προϊόντων που αγοράζονται ή διατίθενται στην αγορά
3. τις ενισχύσεις προς επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην πρωτογενή παραγωγή γεωργικών προϊόντων
4. τις ενισχύσεις προς επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα της μεταποίησης και της εμπορίας γεωργικών προϊόντων, σε μία από τις ακόλουθες περιπτώσεις:
 - όταν το ποσό της ενίσχυσης καθορίζεται με βάση την τιμή ή την ποσότητα των εν λόγω προϊόντων που αγοράζονται από πρωτογενείς παραγωγούς ή διατίθενται στην αγορά από τις οικείες επιχειρήσεις.
 - όταν η ενίσχυση συνοδεύεται από την υποχρέωση απόδοσής της εν μέρει ή εξολοκλήρου σε πρωτογενείς παραγωγούς
5. οι ενισχύσεις που χορηγούνται για δραστηριότητες που σχετίζονται με εξαγωγές προς τρίτες χώρες ή προς κράτη μέλη, ιδίως δε τις ενισχύσεις που συνδέονται άμεσα με τις εξαγόμενες ποσότητες, με τη δημιουργία και τη λειτουργία δικτύου διανομής ή με άλλες τρέχουσες δαπάνες που σχετίζονται με την εξαγωγική δραστηριότητα
6. τις ενισχύσεις για τις οποίες τίθεται ως όρος η χρήση εγχώριων αγαθών και υπηρεσιών αντί εισαγόμενων.

Στην περίπτωση επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται σε έναν από τους τομείς οι οποίοι αναφέρονται στα στοιχεία 1 - 4 και δραστηριοποιούνται επίσης σε έναν ή περισσότερους από τους άλλους τομείς οι οποίοι εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού ή ασκούν άλλες δραστηριότητες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού, ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται σε ενισχύσεις χορηγούμενες στους τελευταίους αυτούς τομείς ή δραστηριότητες, υπό την προϋπόθεση ότι τα οικεία κράτη μέλη

διασφαλίζουν, με τη χρήση κατάλληλων μέσων, όπως ο διαχωρισμός των δραστηριοτήτων ή ο διαχωρισμός των λογαριασμών, ότι οι δραστηριότητες στους τομείς που εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού δεν τυγχάνουν ενίσχυσης ή σσονος σημασίας που χορηγείται δυνάμει του Κανονισμού 2831/2023.

Δεν είναι επιλέξιμες επιχειρηματικές δραστηριότητες που εξαιρεί ο Κανονισμός (ΕΕ) 651/2014 (ΓΑΚ) και για τις ενισχύσεις χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου (Αρ.21). Ειδικότερα:

- Ενισχύσεις για δραστηριότητες που σχετίζονται με εξαγωγές προς τρίτες χώρες ή προς κράτη μέλη, και συγκεκριμένα ενισχύσεις που συνδέονται άμεσα με τις εξαγόμενες ποσότητες, με τη δημιουργία και λειτουργία δικτύου διανομής ή με άλλες τρέχουσες δαπάνες που σχετίζονται με την εξαγωγική δραστηριότητα στις ενισχύσεις που εξαρτώνται από την κατά προτίμηση χρήση εγχώριων προϊόντων αντί των εισαγομένων.
- Ενισχύσεις που χορηγούνται στον τομέα της μεταποίησης και της εμπορίας γεωργικών προϊόντων, στις ακόλουθες περιπτώσεις: όταν το ποσό της ενίσχυσης καθορίζεται με βάση την τιμή ή την ποσότητα των εν λόγω προϊόντων που αγοράζονται από πρωτογενείς παραγωγούς ή διατίθενται στην αγορά από τις οικείες επιχειρήσεις όταν η ενίσχυση συνοδεύεται από την υποχρέωση της απόδοσής της εν μέρει ή εξολοκλήρου σε πρωτογενείς παραγωγούς.
- Ενισχύσεις που διευκολύνουν την παύση λειτουργίας μη ανταγωνιστικών ανθρακωρυχείων, που εμπίπτουν στην απόφαση 2010/787/ΕΕ του Συμβουλίου.
- Ενισχύσεις που δεν πληρούν τις προϋποθέσεις του αρ. 1 Κεφάλαιο I του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014

B) ΑΠΑΓΟΡΕΥΜΕΝΟΙ ΤΟΜΕΙΣ

Για όλες τις Δράσεις εξαιρούνται οι επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους κάτωθι Απαγορευμένους Τομείς:

- Στη παραγωγή και εμπορία όπλων και πυρομαχικών.
- Στη παρασκευή, επεξεργασία και εμπορία καπνού και προϊόντων καπνού.
- Καζίνο και τυχερά παιχνίδια/στοιχηματισμός.
- Σε δραστηριότητες Τεχνολογίας Υγείας που συνδέονται με ανθρώπινη κλωνοποίηση για ερευνητικούς ή θεραπευτικούς σκοπούς και Γενετικά Μεταλλαγμένους Οργανισμούς /Τρόφιμα.
- Σε δραστηριότητες Πληροφορικής που συνδέονται με διαδικτυακά εγχρήματα τυχερά παιχνίδια, καζίνο και παράνομες δραστηριότητες (πορνογραφία, παράνομη διείσδυση σε ηλεκτρονικά δίκτυα, παράνομη υπεξαίρεση ηλεκτρονικών δεδομένων)
- Σε παροπλισμό ή κατασκευή πυρηνικών σταθμών ηλεκτροπαραγωγής.
- Σε παράνομες δραστηριότητες σύμφωνα το εθνικό δίκαιο.

Όταν μια επιχείρηση δραστηριοποιείται τόσο στους τομείς που εξαιρούνται όσο και στους τομείς που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της Πρόσκλησης και των σχετικών κανονισμών, τότε τα κριτήρια επιλεξιμότητας και οι σχετικοί κανονισμοί εφαρμόζονται στις ενισχύσεις που χορηγούνται στους τομείς ή δραστηριότητες της δεύτερης αυτής περίπτωσης, υπό την προϋπόθεση ότι εξασφαλίζεται, με τα κατάλληλα μέσα, ο διαχωρισμός των δραστηριοτήτων ή η διάκριση των δαπανών, και ότι οι δραστηριότητες που ασκούνται στους εξαιρούμενους

τομείς δεν επωφελούνται από τις ενισχύσεις που χορηγούνται σύμφωνα με τις διατάξεις της Πρόσκλησης και των σχετικών κανονισμών στους επιλέξιμους τομείς.

Τέλος, αποκλείονται:

- I. Τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης 1ου και 2ου βαθμού, οι Δημοτικές και Δημόσιες Επιχειρήσεις, οι Δημόσιοι Οργανισμοί.
- II. Εξωχώριες επιχειρήσεις ή εταιρίες συμμετοχών σε άλλες εταιρίες.
- III. Τα Νομικά Πρόσωπα ή Ενώσεις Προσώπων ή Εταιρείες μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα (σωματεία, σύλλογοι, όμιλοι, ΜΚΟ κλπ.)
- IV. Επιχειρήσεις που είναι εισηγμένες στο χρηματιστήριο.
- V. Επιχειρήσεις που έχουν υπαχθεί σε συλλογική διαδικασία αφερεγγυότητας ή πληρούν τις προϋποθέσεις, με βάση την εγχώρια νομοθεσία στην οποία υπόκεινται, για να υπαχθούν σε συλλογική διαδικασία αφερεγγυότητας κατόπιν αιτήσεως των δανειστών τους.
- VI. Προβληματικές επιχειρήσεις κατά την έννοια του άρθρου 1 παρ. 4 και του άρθρου 2 (18) του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014, όπως ισχύει.